

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๕
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๔ ขอบเขตและวิธีการวิจัย	๕
๑.๕ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑.๖ คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๑๑
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๒
๑.๙ กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๓
บทที่ ๒ ความหมายและความสำคัญของธาตุ	
๒.๑ ความหมายของธาตุ	๑๔
๒.๒ ความสำคัญของธาตุ	๒๑
๒.๒.๑ ความสำคัญของธาตุในฐานะเป็นองค์ประกอบ ของโลก เอกภพ และจักรวาล	๒๒
๒.๒.๒ ความสำคัญของธาตุในฐานะเป็นองค์ประกอบ ของมนุษย์ สัตว์ และพืช	๓๐
๒.๓ สรุปความหมายและความสำคัญของธาตุ	๓๓

บทที่ ๓ แนวคิดเรื่องธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาท

๓.๑ ธาตุ ๑ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๓๕
๓.๑.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๑	๓๕
๓.๑.๒ ความสำคัญของธาตุ ๑	๓๘
๓.๒ ธาตุ ๒ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๔๑
๓.๒.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๒	๔๑
๓.๒.๒ ความสำคัญของธาตุ ๒	๔๒
๓.๓ ธาตุ ๓ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๔๕
๓.๓.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๓	๔๕
๓.๓.๒ ความสำคัญของธาตุ ๓	๔๘
๓.๔ ธาตุ ๔ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๕๑
๓.๔.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๔	๕๑
๓.๔.๒ ความสำคัญของธาตุ ๔	๕๔
๓.๕ ธาตุ ๖ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๕๘
๓.๕.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๖	๕๘
๓.๕.๒ ความสำคัญของธาตุ ๖	๖๐
๓.๖ ธาตุ ๗ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๖๕
๓.๖.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๗	๖๕
๓.๖.๒ ความสำคัญของธาตุ ๗	๖๖
๓.๗ ธาตุ ๑๘ ในพุทธปรัชญาเถรวาท	๖๗
๓.๗.๑ ประเภทและลักษณะของธาตุ ๑๘	๖๗
๓.๗.๒ ความสำคัญของธาตุ ๑๘	๗๐
๓.๘ ข้อยืนยันถึงความมีอยู่ของธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาท	๗๓
๓.๙ สรุปแนวคิดเรื่องธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาท	๗๕

บทที่ ๔ วิเคราะห์ฐานะและความสำคัญของธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาท

๔.๑ ฐานะและความสำคัญของธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาท	๘๐
๔.๑.๑ ธาตุในฐานะเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสรรพสิ่งและเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต	๘๐
๔.๑.๒ ธาตุในฐานะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรม	๘๒

๔.๑.๓ ธาตุในฐานะเป็นจิตหรือสสาร	๘๔
๔.๑.๔ ธาตุในฐานะเป็นสัมพันธ์ภาพของมนุษย์	๘๖
๔.๒ ในฐานะและความสำคัญของธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาท	
ตามมุมมองทางด้านปรัชญา	๘๙
๔.๒.๑ ธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาทตามมุมมองสังขนิยมเชิงทวินิยม	๘๙
๔.๒.๒ ธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาทตามมุมมองอภิปรัชญา	๙๑
๔.๒.๒.๑ ธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาทตามมุมมองจิตนิยม	๙๑
๔.๒.๒.๒ ธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาทตามมุมมองสสารนิยม	๙๔
๔.๒.๒.๓ ธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาทตามมุมมองธรรมชาตินิยม	๙๕
๔.๒.๓ ธาตุในอภิปรัชญากับปฏิจจสมุปบาท	๙๖
๔.๓ ธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาทกับธาตุที่นักวิทยาศาสตร์ค้นพบ	๑๐๐
๔.๔ คุณค่าของธาตุในพุทธปรัชญาเถรวาททางด้านจริยศาสตร์	๑๐๕
๔.๔.๑ คุณค่าของธาตุในพุทธจริยศาสตร์เถรวาท	๑๐๕
๔.๔.๑.๑ พุทธจริยศาสตร์เถรวาท	๑๐๕
๔.๔.๑.๒ คุณค่าของธาตุในพุทธจริยศาสตร์เถรวาท	๑๐๗
๔.๔.๒ คุณค่าของธาตุในพุทธจริยศาสตร์เถรวาทในมุมมองประโยชน์นิยม	
ของเบนธัม(Jeremy Bentham) และของมิลล์ (Mills)	๑๐๙
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๑๓
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๑๗
๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์	๑๑๗
๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป	๑๑๙

บรรณานุกรม
ประวัติผู้วิจัย

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยได้กล่าวถึงแหล่งที่มา/เล่ม/ข้อ/และหน้าตามลำดับ เช่น อัง.ติก. (ไทย). ๒๐/๓๕/๑๘๙. หมายถึง อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต เล่มที่ ๒๐ ข้อที่ ๓๕ หน้า ๑๘๙.

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา (ไทย) = พระวินัยปิฎก มหาวรรค (ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.ปา. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ที.สี. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.มู. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อุ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปณณาสก์	(ภาษาไทย)
สํ.ส. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.สพ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สพยตนวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.นิ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ช. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขันธวารวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวารวรรค	(ภาษาไทย)
อัง.เอกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อัง.ทุก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อัง.ติก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อัง.จตุกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อัง.ฉกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ฉกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อัง.ทสก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.จู. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จูฬนิเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.ป. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฎิสัมภิตามรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.อุ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อุทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)

ส.ข. (ไทย) = สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย ชั้นธวาวรรค (ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภ.วิ. (ไทย) = อภิธรรมปิฎก วิภังค์ (ภาษาไทย)

อภ.ธ. (ไทย) = อภิธรรมปิฎก ธาตุกถา (ภาษาไทย)

อภ.ป. (ไทย) = อภิธรรมปิฎก ปฏฐาน (ภาษาไทย)